

Sophie Hæstorp Andersens 1. maj-tale

Taler

Sophie Hæstorp Andersen
Overborgmester i København

Dato

1. maj 2023

Sted

Arbejdermuseet, København

Kære alle sammen

For lidt over en uge siden besøgte jeg hovedstaden Kyiv.

“Ukraines mest standhaftige by”, som den blev døbt allerede i 1930’erne.

Ukraines hovedstad, der før Putins brutale angrebskrig, igen blomstrede som en smuk og moderne europæisk storby. Og som i 2014 var skueplads for den største prodemokratiske folkeopstand i Europa siden 1989.

Med borgere, der levede frie hverdagsliv.

Men som nu lever med daglige luftalarmer og missilangreb.

En by, der er kendt for smukke kirker, kultur og masser af grønne områder.

Men, hvor man nu ser kraner og stilladser, der er der for at genopbygge ødelagte bygninger efter missil- og droneangreb.

**

Jeg var i Kyiv for at underskrive en venskabsaftale med Kyivs borgmester, Vitali Klitschko, på vegne af København.

En aftale, som Kyivs borgmester, selv tog initiativ til, da han skrev til mig.

For det er i svære tider, at man har allermest brug for venner.

Og Kyiv har som alle andre byer i Ukraine brug for al den hjælp, de kan få.

For det er her, det vil blive afgjort om Europa står eller falder.

**

Klitschko er en mand, der fylder godt i landskabet. To meter høj og tidligere verdensmester i sværvægtsboksning. Klædt i militærgrønt.

Jeg spurgte ham. "Hvorfor blive venner med lige netop København?"

Meget direkte og ærligt sagde han;

"Når vi vinder krigen, så vil vi være lige som København.

En metropol med cyklisme og grøn byudvikling. Uden korrupsion. Med lokalt demokrati. Og med velstand.

Hjælp os med det."

**

Det gør mig som overborgmester utrolig stolt af vores by, København.

At vi for mange er et forbillede.

Når jeg går rundt i København, så bliver jeg stolt af den by, vi sammen har udviklet og formet.

Jeg tror, vi er mange, der elsker hverdagslivet i København.

Den tætte by og de udstrakte villakvarterer. Metroen og cyklisterne. Det rige kulturliv. Åben og mangfoldig. Vores grønne parker - og havnen. Byens sjæl.

**

Det jeg siger til jer i dag er, at vi aldrig kan tage København, som vi kender hende, for givet.

Vi må ikke tage København for givet.

Jeg tager ikke København for givet.

**

For København er i konstant udvikling.

København er fremtidens by. Lige nu.

Derfor bliver vi nødt til at tage ansvar for København.

For den by, vi vil bo i. Og som vores børn, børnebørn og generationerne også skal kunne bo i.

**

Nogen partier konkurrerer om at sætte byen i stå.

Jeg insisterer på at vi skal udvikle København. Som socialdemokrater før mig har gjort i mere end 100 år.

En grøn og mangfoldig storby, hvor de mennesker, der får byen til at køre rundt, har råd til at bo i.

Og ja. Socialdemokratiet står i en ny og anden situation på Københavns Rådhus. En situation, vi ikke har været vant til. Hvor vi ikke længere er det største parti på rådhuset.

Derfor skal vi nu – måske mere end nogensinde – vise, at vi tager ansvar for Københavns udvikling. Også når det er svært.

Jeg kan love jer for, vi er i arbejdstøjet.

Vi kæmper for Københavns børn, de ældre og de udsatte. Vi kæmper for københavnerliv.

I dag vil jeg bruge min tale til at pege på nogle af de områder, hvor jeg mener, at

vi særligt skal sætte ind de kommende år.

**

Lad mig starte med boligmarkedet.

Boligpriserne er stukket af – særligt under coronakrisen.

Og selvom de nu ser ud til at falde lidt på grund af inflationen, så er boligprisernes udvikling de seneste 25 år en af hovedårsagerne til den stigende ulighed i København og i hele hovedstadsområdet.

Hvad er endnu værre, så sætter de høje boligpriser sig i huslejen i den stigende andel af lejeboliger, der udlejes på markedsvilkår.

Nogen mener, at det vil markedet selv fikse. Det gør jeg bestemt ikke.

For som overborgmester insisterer jeg på, at København skal være en by for alle.

En blandet by. Hvor man har råd til at bo uanset om man er studerende, børnefamilie eller pensionist.

Derfor bliver vi nødt til at stramme grebet om boligmarkedet og bygherrerne i København.

Så vi kan bygge boliger, der er til at betale. Og så de boliger vi allerede har i dag, ikke bliver så dyre, at vi ikke har råd til at bo i dem.

Det er en af de største udfordringer, vi som by og hovedstad står over for.

**

Da min far var ung på Vesterbro i 1950'erne, boede der mere end 750.000 mennesker i København!

Byen var fyldt med arbejdere, som min fars forældre, der knoklede på Carlsberg.

De boede tæt. For tæt. I nedslidte bygninger. Med smalle baggårde.

København har heldigvis fået et nyt ansigt i dag.

Men vi er på vej mod de 700.000 indbyggere igen.

Faktisk forventer vi, at mere end 100.000 vil flytte til hovedstadsområdet frem mod 2050.

Det betyder, at vi får brug yderligere 70.000 nye boliger, hvis vores københavnerbørn også i fremtiden skal kunne finde en betalbar bolig, som i dag.

Det er ikke en nem opgave. Indrømmet.

Men det er en bunden opgave for mig som overborgmester og for os som socialdemokrater.

Vores by må ikke knække over.

Vi skal lære af fortidens fejl. Vi skal bygge klogt.

Ligesom vi altid har gjort, så tager vi ansvar for København.

**

I årtier har andelsboliger været den dominerende boligform i København.

I dag – i 2023 – står vi en anden situation.

Nu udgør private udlejningsboliger en større del af det københavnske boligmarked. Og næsten to tredjedele af alle nybyggede boliger i København.

Dyre lejeboliger med høje huslejer, som kun meget få kan betale.

Det truer sammenhængskraften. Det truer København som blandet by.

Jeg ved godt, at det ikke altid er nemt at betale en bolig, hvis man som butiksmedarbejder eller chauffør har en helt almindelig indkomst.

Og jeg er selv bekymret for, om mine børn får råd til at bo i byen.

Derfor SKAL vi bygge flere betalelige boliger i København.

Flere almene boliger. Men også flere andelsboliger og ejerboliger.

**

Det har vi brug for hjælp fra Christiansborg til.

Vi har brug for hjælp til at tage nye og mere vidtrækkende politiske værktøjer i brug, der kan forhindre, at København bliver en direktørby som London eller New York.

Derfor er vi fire partier på Rådhuset: Socialdemokratiet. SF. Det Radikale Venstre. Og Venstre.

Vi er gået sammen for at sende et opråb til Christiansborg og pege på konkrete redskaber, der kan hjælpe os med at få styr på boligmarkedet.

Vi skal kunne sætte krav om flere ejerboliger i kommunens lokalplaner. Og gøre det mindre attraktivt at bygge dyre private lejelejligheder.

Vi skal kunne tvinge byggeentreprenørerne til rent faktisk at bygge almene boliger lige så hurtigt som de bygger de private boliger.

Og så skal vi gøre det nemmere og billigere at etablere nye andelsboliger.

Jeg ved, at Pernille og regeringen er på sagen, men jeg kan ikke understrege nok, hvor travlt vi har.

Jeg kalder til boligkamp for København.

**

Når vi bygger og udvikler København – med flere boliger, med nye skoler til vores børn og med plejehjem til vores ældre – så SKAL det ske under ordentlige

og fair arbejdsvilkår.

I København vil vi IKKE acceptere grov underbetaling. Ingen løn for overarbejde. Fusk med timetal.

Det accepterer vi ikke i København. Punktum.

Det er grunden til, at vi smed Intervare på porten. I ved, dem der ejer nemlig.com.

Intervare underbetalte og havde elendige arbejdsforhold for deres chauffører.

Farvel og tak. Kom kun tilbage, hvis I begynder at behandle jeres chauffører ordentligt.

København handler ikke med Nemlig.com eller Intervare indtil de får styr på deres butik.

Og de chauffører, som Intervare har snydt og bedraget. De skal selvfølgelig kompenseres.

Jeg er glad for at konstatere, at Nemlig for første gang – og langt om længe – har indgået overenskomstaftale for sine chauffører.

Med regler for timeløn og tillæg, pension, pauser og løn under sygdom.

**

Det var Københavns indsatsteam, der afslørede de dybt kritisable arbejdsforhold for chaufførerne hos Intervare.

Med uanmeldte kontrolbesøg og samtaler med de ansatte.

Det arbejde skal fortsætte.

København skal blive ved med at gå forrest i kampen for ordentlige arbejdsvilkår.

Lad Intervare-sagen være et signal til alle leverandører og bygherrer, der laver projekter for København:

Vi holder øje med jer. I København SKAL der være fair løn og arbejdsforhold.

**

Kære venner.

Jeg startede min tale i Kyiv. Hos borgmester Klitschko.

Han mindede mig om, hvad vi skal kæmpe for i København.

Der er nok at tage fat på.

Bolig. Ulighed. Ordentlighed på arbejdsmarkedet. Klima. Vores børns trivsel.

Første maj husker os på vores socialdemokratiske værdier om lighed, frihed og fællesskab. Og om de kampe, der venter forude.

Jeg er klar til at kæmpe og tage ansvar for København.

Rigtig god kampdag.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Socialdemokratiet

Relateret

Katrine Evelyn Jensens 1. maj-tale på Arbejdermuseet
1. maj 2023

Mette Frederiksens 1. maj-tale
1. maj 2023

Mette Reissmanns 1. maj-tale
1. maj 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sophie-haestorp-andersens-1-maj-tale>